

Kahdeksannen ja yhdeksannen luokan oppilaanohjauksen sisältöjä (luvun 15.3.19 alaluvut) on päivitetty siten, että henkilökohtainen tehostettu oppilaanohjaus tulee huomioiduksi.

Oppilaanohjauksen opetuksen tavoitteet sekä niihin liittyvät sisältöalueet ja laaja-alaiset oppimiskokonaisuudet vuosiluokalla 7

Seuraavassa tekstiosiossa viitataan sisältöalueisiin (S) ja laaja-alaisen oppimisen alueisiin (L), jotka on esitetty opetussuunnitelman perusteissa.

T1 Osallisuus ja aktiivinen toiminta (S1, S2, L3, L7)

Oppilas muodostaa kokonaiskäsitteen 7. vuosiluokan ja yläkoulun toimintatavoista ja opiskeluympäristöstä. Hän tutustuu uuteen kouluympäristöönsä ja sen erilaisiin ryhmiin, esimerkiksi oppilaskuntaan, tarvittaessa aikuisen tuella. Oppilaanohjauksessa harjoitellaan toimimaan itsenäisesti ja ottamaan vastuuta opiskelusta ja tekemistään valinnoista. Oppilaanohjauksessa tuetaan oppilaiden luottavaista suhtautumista tulevaisuuteen.

Oppilas harjoittelee suunnittelemaan opiskeluitaan ja seuraamaan niiden vaikutuksia eri oppiaineissa ja elämönhallintataidoissa. Hän harjoittelee ottamaan vastuuta omasta oppimisestaan huolehtimalla opiskeluarjestaan koulun henkilökunnan ja kodin tuella. Oppilaanohjauksen tunneilla sekä tarvittaessa ohjauskeskusteluissa oppilaan kanssa harjoitellaan tekemään opintoihin, kuten esim. valinnaisaineisiin, liittyviä valintoja. Opintojen etenemistä seurataan yhdessä oppilaan, opettajien, luokanvalvojan ja huoltajan kanssa.

T2 Oppimaan oppimisen taidot (S1, L1)

Tavoitteena on, että oppilas tunnistaa hänelle ominaiset oppimistyylit ja kehittää sekä opiskelu- että oppimaan oppimisen taitojaan monipuolisesti erilaisissa oppimisympäristöissä.

Oppilasta ohjataan löytämään ja hyödyntämään hänelle sopivia yleisiä opiskelumenetelmiä toiminnallisesti, oppilasta ja ryhmää aktivoiden ja yhdessä muiden kanssa. Oppiainekohtaisia opiskelutaitoja harjoitellaan kyseisissä oppiaineissa, ja tavoitteena on, että oppilas löytää hänelle kuhunkin aineeseen parhaiten sopivat opiskelutaidot.

Oppimisen taitoihin kuuluu myös, että oppilas harjaantuu tekemään havaintoja ja hakemaan, arvioimaan, muokkaamaan, tuottamaan sekä jakamaan tietoa ja ideoita eri kanavia käyttäen sekä oppiainerajoja ylittäen. Häntä ohjataan pohtimaan asioita eri näkökulmista ja olemaan avoin uusille ratkaisuille.

T3/T4 Elinikäinen oppiminen ja Itsetuntemus (S1, S2, L1, L3)

Tavoitteena on, että oppilas osaa arvioida osaamistaan, tunnistaa ja hyödyntää omia taitojaan ja vahvuuksiaan sekä kehittää kykyä tunnistaa omia oppimiskohteitaan. Oppilas osaa myös tarvittaessa muuttaa suunnitelmiaan ja toimintamallejaan.

Oppilaanohjauksen tunneilla sekä ohjauksessa tarkastellaan oppilaan taitoja ja vahvuuksia kiinnostuksen kohteiden, kykyjen ja harjoiteltavien taitojen avulla (esimerkiksi oppiaineiden ja harrastusten kautta). Oppilasta ohjataan tarkastelemaan erilaisia ja vaihtoehtoisia valintoja laajasti ja ennakkoluulottomasti.

Oppilaan itsetuntemusta ja itsearviointitaitoja kehitetään. Menetelminä voidaan käyttää esimerkiksi erilaisia itsetuntemusta kartoittavia tehtäviä sekä havainnointia. Itsetuntemusta ja itsearviointitaitoja pohditaan ja käydään läpi sekä oppitunneilla että ohjaustilanteissa.

T5 Tavoitteiden asettaminen (S2, S5, L1, L3)

Oppilas harjoittelee suunnittelemaan opiskeluaan ja seuraamaan tekemiensä valintojen ja työskentelynsä toteutumista oppiaineissa ja elämänhallintataidoissa. Hän oppii asettamaan itselleen sekä pitkän että lyhyen aikavälin tavoitteita opiskelunsa suhteen sekä arvioimaan niiden toteutumista.

Oppilaanohjauksessa tutustutaan ja harjoitellaan yhdessä käyttämään sähköisiä ohjauspalveluita. Oppilaan opiskelun, elämänhallinnan ja tulevaisuuden suunnittelun taitojen kehittyminen on jatkumo ja se alkaa itsetuntemuksen sekä oppilaan omien taitojen ja kykyjen tunnistamisesta.

T6/T7: Työelämään suuntautuva oppiminen (S2, S3, S4, S5, L4, L5, L6, L7)

Seitsemännellä luokalla on keskeistä auttaa oppilasta koulutyön kautta ymmärtämään työn merkitys oman elämän ja yhteiskunnan kannalta. Hän oppii tunnistamaan eri oppiaineiden merkityksen jatko-opintojen ja työelämässä tarvittavan osaamisen kannalta. Oppilaanohjauksen lisäksi työelämän ja koulun oppiaineiden välisiä konkreettisia yhteyksiä pyritään vahvistamaan kunkin oppiaineen sisällä esimerkiksi vierailujen kautta.

Tavoitteen toteutumista edistetään koulun työelämään tutustumispäivällä sekä koulu- ja yritysvierailuin. Näiden tutustumisten yhteydessä oppilas saa konkreettista kuvaa työelämässä toimimisesta. Työelämään tutustumisjakson jälkeen oppilaan kanssa käydään läpi saatuja kokemuksia esimerkiksi urasuunnittelun kannalta.

T8/T9: Koulutus- ja työelämätiedon hyödyntäminen omassa urasuunnittelussa (S2, S3, S4, S5, L4, L5, L6)

Oppilaan koulutus- ja työelämätietous perustuu hänen elämänsä historiaansa ja aikaisemmin saamiinsa kokemuksiin ja taitoihin. Itsetunto sekä tieto itsestä ja mahdollisuuksista luovat pohjaa realistiselle tulevaisuudensuunnittelulle. Työelämätietouden omakohtainen kartuttaminen alkaa seitsemännellä luokalla oppilaan käydessä tutustumassa huoltajansa tai lähipiirinsä ammattiin yhden päivän työelämään tutustumisjaksolla. Tet-jakson kokemuksia pohditaan yhdessä tunneilla, ryhmä- tai ohjauskeskusteluissa.

Oppilas opettelee hankkimaan tietoa eri kanavista, kuten esimerkiksi tietoverkoista ja muusta mediasta. Häntä ohjataan tarkastelemaan löytämäänsä tietoa kriittisesti.

Tiedon muodostamista ja soveltamista harjoitellaan sekä perinteisesti että esimerkiksi erilaisten oppimis- ja tiedon jakamisen alustojen avulla.

T10: Monikulttuurisuus ja kansainvälisyys (S4, S5, L2)

Oppilas tunnistaa omaa kulttuuritaustansa, sen merkityksen sekä vaikutuksen omaan ajatteluunsa. Kulttuurienvälisissä kohtaamisissa ja yhteistyötilanteissa toimimiseen opitaan paikallisten edustajien ja kontaktien avulla esimerkiksi vierailujen ja yhteistyön myötä.

Oppilaanohjauksen opetuksen tavoitteet sekä niihin liittyvät sisältöalueet ja laaja-alaiset oppimiskokonaisuudet vuosiluokalla 8

Seuraavassa tekstiosiossa viitataan sisältöalueisiin (S) ja laaja-alaisen oppimisen alueisiin (L), jotka on esitetty opetussuunnitelman perusteissa.

Oppilaan on mahdollista saada henkilökohtaista tehostettua ohjausta. Tämä voi oppilaan tarpeiden mukaan liittyä osaan tai kaikkiin oppilaanohjauksen tavoitteisiin:

- Oppilas on tehostetun tuen piirissä aktiivinen osallistuja (T1).
- Tuen tarve voi liittyä oppimaan oppimisen taitoihin (T2), jolloin ohjauksen toteuttamiseen voi osallistua myös muuta opetushenkilöstöä.
- Oppilaan on mahdollista saada lisätukea kehittääkseen itsetuntemustaan ja oppiakseen tunnistamaan vahvuuksiaan ja taitojaan. Ohjauksen toteuttamisessa voi olla mukana myös esim. oppilashuoltohenkilökuntaa. Lisäksi ohjauksessa kehitetään oppilaalle sopivia, joustavia tapoja toimia ja oppia (T3 /T4).
- Tehostetun ohjauksen piirissä tavoitteiden asettaminen ja niiden toteutumisen arviointi ovat oppilaan kanssa suunnitelmallisesti toteutettua toimintaa (T5).
- Tehostetun ohjauksen keskeinen tavoite ja sisältö ovat oppilaan jatkosuunnitelmien tekeminen ja vahvistaminen monipuolisessa yhteistyössä toisten oppilaitosten ja eri työpaikkojen kanssa. Oppilas lisää sen avulla tietämystään työelämästä sekä työelämätaitoja. Tavoitteiden saavuttamiseksi tehdään yhteistyötä huoltajien kanssa, mm. jotta heillä on tarvittava tieto jatkokoulutusmahdollisuuksista sekä työelämästä (T6/T7/T8/T9).

- Tehostetussa ohjauksessa tärkeä lähtökohta on oppilaan kulttuurinen tausta. Oppilaan kanssa tehdään jatkosuunnitelmia siten, että hänen on mahdollista kouluttautua ja työllistyä ympäröivään yhteiskuntaan, jossa hänen kulttuurinsa ei välttämättä ole valtakulttuuri (T10).

T1 Osallisuus ja aktiivinen toiminta (S1, S2, L3, L7)

Kahdeksannella vuosiluokalla oppilas rohkaistuu toimimaan koulu yhteisön jäsenenä ja käyttämään opittuja toimintatapoja. Hän toimii aktiivisesti koulu ympäristössä ja sen monissa erilaisissa ryhmissä, esimerkiksi oppilaskunnassa, tarvittaessa aikuisen tuella. Oppilasta tuetaan toimimaan itsenäisesti ja ottamaan vastuuta opiskelustaan ja tekemistään valinnoista. Oppilaanohjauksessa tarkastellaan erilaisten valintojen vaikutusta tulevaisuuteen.

Oppilas asettaa opiskeluun liittyviä tavoitteita ja ottaa vastuuta niistä, tarvittaessa koulun henkilökunnan ja kodin tukemana. Hän arvioi itsenäisen toiminnan kehittymistä ja tavoitteiden toteutumista yksittäisissä taidoissa, oppiaineissa, opiskeluarjessa ja elämäntaitoissa. Näitä käydään läpi yhdessä oppilaan kanssa esim. henkilökohtaisissa keskusteluissa. Oppilaanohjauksen tunneilla sekä ohjauskeskusteluissa oppilaan kanssa harjoitellaan tekemään opintoihin liittyviä valintoja. Opintojen etenemistä seurataan yhdessä oppilaan, opettajien, luokanvalvojan ja huoltajan kanssa.

T2 Oppimaan oppimisen taidot (S1, L1)

Oppilas tuntee hänelle ominaiset oppimistyylit. Tavoitteena on kehittää niiden lisäksi opiskelu- ja oppimaan oppimisen taitojaan monipuolisesti ottaen huomioon erilaiset fyysiset ja sähköiset oppimisympäristöt.

Oppilas hyödyntää hänelle sopivia yleisiä opiskelumenetelmiä toiminnallisesti, oppilasta ja ryhmää aktivoiden ja yhdessä muiden kanssa. Oppiainekohtaisia opiskelutaitoja harjoitellaan kyseisissä oppiaineissa. Oppilas ymmärtää, että hänen omaksumiaan oppimisen taitoja tarvitaan ja voi käyttää myös myöhemmissä opinnoissa ja elämässä.

Oppimisen taitoihin kuuluu myös, että oppilas harjaantuu tekemään havaintoja ja hakemaan, arvioimaan, muokkaamaan, tuottamaan sekä jakamaan tietoa ja ideoita eri kanavia käyttäen ja oppiainerajoja ylittäen. Häntä ohjataan pohtimaan asioita eri näkökulmista ja olemaan avoin uusille ratkaisuille. Oppilas myös arvioi opiskeluaan ja oppimistaan sekä yleisesti että oppiaineittain.

T3/T4 Elinikäinen oppiminen ja Itsetuntemus (S1, S2, L1, L3)

Oppilas osaa arvioida osaamistaan, tunnistaa ja hyödyntää omia taitojaan ja vahvuuksiaan sekä kehittää kykyään tunnistaa omia oppimiskohteitaan. Oppilas osaa asettaa itselleen tavoitteita sekä tarvittaessa muuttaa suunnitelmiaan ja toimintamallejaan.

Oppilaanohjauksen tunneilla sekä ohjauksessa vahvistetaan oppilaan tietoa taidoistaan ja vahvuuksistaan. Oppilaanohjauksessa nostetaan esille myös oppilaan tulevaisuuden valintoihin vaikuttavia tekijöitä kuten sukupuoli, asuinympäristö ja kulttuuri, lähiympäristön esimerkit, arvot ja asenteet. Oppilasta rohkaistaan tarkastelemaan erilaisia ja vaihtoehtoisia valintoja laajasti ja ennakkoluulottomasti.

Oppilas lisää itsetuntemustaan ja kehittää itsearviointitaitojaan. Menetelminä voidaan käyttää esimerkiksi erilaisia itsetuntemusta kartoittavia tehtäviä sekä havainnointia. Itsetuntemusta ja itsearviointitaitoja pohditaan ja käydään läpi sekä oppitunneilla että ohjaustilanteissa.

T5 Tavoitteiden asettaminen (S2, S5, L1, L3)

Oppilas harjoittelee asettamaan sekä lyhyen että pitkän aikavälin tavoitteita opiskeluun, elämänhallintaan ja tulevaisuuteen liittyen. Hän oppii arvioimaan itsenäisen toiminnan kehittymistä ja tavoitteiden toteutumista yksittäisissä taidoissa, oppiaineissa ja tulevaisuuden suunnittelussa. Teemoja käsitellään mm. oppitunneilla ja henkilökohtaisissa ohjauskeskusteluissa.

Oppilaanohjauksessa tutustutaan ja harjoitellaan yhdessä käyttämään sähköisiä tieto-, neuvonta- ja ohjauspalveluita. Oppilas tuntee Suomen koulutusjärjestelmän pääpiirteittäin sekä tietää opiskelujen merkityksen jatko-opintojen ja tulevaisuuden suunnittelussa. Oppilaan opiskelu- sekä jatko-opintojen ja tulevaisuuden suunnittelun taitojen kehittyminen on jatkumo. Kahdeksannella luokalla prosessi on edennyt itsetuntemuksen sekä oppilaan omien taitojen ja kykyjen tunnistamisesta tiedon hakuun, arviointiin ja mm. tulevaisuuteen liittyvään päätöksenteon alustavaan pohdintaan.

T6/T7: Työelämään suuntautuva oppiminen (S2, S3, S4, S5, L4, L5, L6, L7)

Työelämään suuntautuvassa oppimisessa on keskeistä auttaa oppilasta ymmärtämään työn merkitys oman elämän ja yhteiskunnan kannalta. Tämän lisäksi oppilas oppii tunnistamaan eri oppiaineiden merkityksen jatko-opintojen sekä työelämässä tarvittavan osaamisen kannalta. Oppilaanohjauksen lisäksi työelämän ja koulun oppiaineiden välisiä konkreettisia yhteyksiä pyritään vahvistamaan myös kunkin oppiaineen sisällä esimerkiksi vierailuin.

Tavoitteen toteutumista edistetään koulun työelämään tutustumisjaksolla sekä

koulu- ja yritysvierailuilla. Oppilasta kannustetaan tutustumaan erilaisiin työympäristöihin tai vaihtoehtoisesti koulutuspaikkoihin oman kiinnostuksensa ja tulevaisuudensuunnitelmiansa ohjaamana. Näiden tutustumisten yhteydessä oppilas saa konkreettisen kuvan työelämässä toimimisesta. Tähän sisältyy esimerkiksi oma-aloitteinen työelämään tutustumispaikan hankinta sekä vuorovaikutus ja viestintä työpaikoilla. Työelämään tutustumisjakson aikana ja sen jälkeen oppilaan kanssa käydään läpi saatuja kokemuksia urasuunnittelun kannalta ja arvioidaan työelämästä saadun tiedon luotettavuutta.

T8/T9: Koulutus- ja työelämätiedon hyödyntäminen omassa urasuunnittelussa (S2, S3, S4, S5, L4, L5, L6)

Oppilaan urasuunnittelu pohjautuu sekä hänen elämänsä historiaansa että perustietoihin Suomen koulutusjärjestelmän pääpiirteistä ja sen suomista mahdollisuuksista. Koulutusjärjestelmää konkretisoidaan esim. vierailemalla muissa oppilaitoksissa. Työelämän tietoa oppilas saa tet-jaksollaan. Näitä kokemuksia jaetaan eri tavoin, ja siten ne hyödyntävät osaltaan myös muita oppilaita. Oppilaan itsetuntemuksen kehittäminen on tärkeä osa oppilaanohjausta, ja oppilaan suunnitelmia tarkastellaankin tästä näkökulmasta.

Oppilas tottuu hankkimaan tietoa eri kanavista, kuten esimerkiksi tietoverkoista ja muusta mediasta. Hänelle esitellään koulun ulkopuolisia tieto-, neuvonta- ja ohjauspalveluita. Löydettyä tietoa tarkastellaan ja sitä sovelletaan kriittisesti.

Oppilas harjaantuu tiedon muodostajana ja soveltajana esimerkiksi erilaisten oppimis- ja tiedon jakamisen alustojen käytössä.

T10: Monikulttuurisuus ja kansainvälisyys (S4, S5, L2)

Oppilas tunnistaa omaa kulttuuritaustansa, sen merkityksen sekä vaikutuksen omaan ajatteluunsa ja uravalintaansa. Kulttuurienvälisissä kohtaamisissa ja yhteistyötilanteissa toimimiseen opitaan paikallisten edustajien ja kontaktien avulla esimerkiksi vierailujen ja yhteistyön myötä. Oppiaineessa otetaan huomioon myös mahdollisuus työllistyä ulkomailla.

Oppilaanohjauksen opetuksen tavoitteet sekä niihin liittyvät sisältöalueet ja laaja-alaiset oppimiskokonaisuudet vuosiluokalla 9

Seuraavassa tekstiosiossa viitataan sisältöalueisiin (S) ja laaja-alaisen oppimisen alueisiin (L), jotka on esitetty opetussuunnitelman perusteissa.

Oppilaan on mahdollista saada henkilökohtaista tehostettua ohjausta. Tämä voi oppilaan tarpeiden mukaan liittyä osaan tai kaikkiin oppilaanohjauksen tavoitteisiin:

- Oppilas on tehostetun tuen piirissä aktiivinen osallistuja (T1).
- Tuen tarve voi liittyä oppimaan oppimisen taitoihin (T2), jolloin ohjauksen toteuttamiseen voi osallistua myös muuta opetushenkilöstöä.
- Oppilaan on mahdollista saada lisätukea kehittääkseen itsetuntemustaan ja oppiakseen tunnistamaan vahvuuksiaan ja taitojaan. Ohjauksen toteuttamisessa voi olla mukana myös esim. oppilashuoltohenkilökuntaa. Lisäksi ohjauksessa kehitetään oppilaalle sopivia, joustavia tapoja toimia ja oppia (T3 /T4).
- Tehostetun ohjauksen piirissä tavoitteiden asettaminen ja niiden toteutumisen arviointi ovat oppilaan kanssa suunnitelmallisesti toteutettua toimintaa (T5).
- Tehostetun ohjauksen keskeinen tavoite ja sisältö ovat oppilaan jatkosuunnitelmien tekeminen ja vahvistaminen monipuolisessa yhteistyössä toisten oppilaitosten ja eri työpaikkojen kanssa. Oppilas lisää sen avulla tietämystään työelämästä sekä työelämätaitoja. Tavoitteiden saavuttamiseksi tehdään yhteistyötä huoltajien kanssa, mm. jotta heillä on tarvittava tieto jatkokoulutusmahdollisuuksista sekä työelämästä (T6/T7/T8/T9).

Tehostetussa ohjauksessa tärkeä lähtökohta on oppilaan kulttuurinen tausta. Oppilaan kanssa tehdään jatkosuunnitelmia siten, että hänen on mahdollista kouluttautua ja työllistyä ympäröivään yhteiskuntaan, jossa hänen kulttuurinsa ei välttämättä ole valtakulttuuri (T10).

T1 Osallisuus ja aktiivinen toiminta (S1, S2, L3, L7)

Yhdeksännellä luokalla oppilas kehittää edelleen valmiuttaan toimia kouluympäristössä ja sen monissa erilaisissa ryhmissä, esimerkiksi oppilaskunnassa. Tarvittaessa toiminnassa on tukena aikuinen, mutta hän voi toimia myös itse muiden oppilaiden apuna. Oppilas toimii itsenäisesti ja ottaa vastuuta opiskelustaan, kouluarjestaan ja tekemistään valinnoista, tarvittaessa koulun henkilökunnan ja kodin tukemana. Oppilas valmistautuu sekä ohjatusti että itsenäisesti oman jatkokoulutuksensa ja tulevaisuutensa suunnitteluun, ja pohtii valintojaan ja niiden vaikutuksia.

Oppilas asettaa tavoitteita opiskeluilleen, arvioi niiden toteutumista ja itsenäisen toiminnan kehittymistä yksittäisissä taidoissa, oppiaineissa, elämänhallintataidoissa ja tulevaisuuden suunnittelussa. Näitä käydään läpi yhdessä oppilaan kanssa henkilökohtaisissa keskusteluissa. Oppilaanohjauksen tunneilla sekä ohjauskeskusteluissa oppilaan kanssa harjoitellaan tekemään opintoihin liittyviä valintoja. Opintojen etenemistä seurataan yhdessä oppilaan, opettajien, luokanvalvojan ja huoltajan kanssa.

T2 Oppimaan oppimisen taidot (S1, L1)

Oppilas tuntee hänelle ominaiset oppimistyyliä ja kehittää sekä käyttää opiskelu - että oppimaan oppimisen taitojaan eri oppiaineissa monipuolisesti ottaen huomioon erilaiset fyysiset ja sähköiset oppimisympäristöt.

Oppilas hyödyntää ja kehittää hänelle sopivia yleisiä opiskelumenetelmiä toiminnallisesti, oppilasta ja ryhmää aktivoiden ja yhdessä muiden kanssa. Oppiainekohtaisia opiskelutaitoja syvennetään kyseisissä oppiaineissa. Oppilas ymmärtää, että hänen omaksumistaan oppimisen taidoista on hyötyä myös myöhemmissä opinnoissa ja elämässä.

Oppilas kykenee tekemään havaintoja ja hakemaan, arvioimaan, muokkaamaan, tuottamaan sekä jakamaan tietoa ja ideoita eri kanavia käyttäen. Hän osaa pohtia asioita eri näkökulmista ja on avoin uusille ratkaisuille. Oppilas arvioi opiskeluaan ja oppimistaan yleisesti ja oppiainekohtaisesti ja pohtii niiden vaikutusta jatko-opintosuunnitelmiin.

T3/T4 Elinikäinen oppiminen ja Itsetuntemus (S1, S2, L1, L3)

Oppilas osaa arvioida osaamistaan, tunnistaa ja hyödyntää omia taitojaan ja vahvuuksiaan sekä kehittää kykyään tunnistaa omia oppimiskohteitaan. Hän kykenee käyttämään näitä tietoja ja taitoja tehdessään jatko-opinto- ja tulevaisuuden suunnitelmia. Oppilas osaa myös asettaa itselleen tavoitteita ja tarvittaessa muuttaa suunnitelmiaan ja toimintamallejaan.

Oppilas tuntee vahvuutensa ja kykynsä ja tarkastelee niitä tulevaisuuden valintoihin vaikuttavina tekijöinä. Hän pohtii jatko-opintojaan ja tulevaisuuttaan myös taustaansa vasten ottaen huomioon esimerkiksi sukupuolen, asuinympäristön ja kulttuurin, lähiympäristön esimerkit, arvot ja asenteet. Oppilas tarkastee erilaisia ja vaihtoehtoisia valintoja laajasti ja ennakkoluulottomasti.

Oppilas tietää, millainen hän on, ja osaa arvioida itseään. Ohjauksessa näitä tietoja ja taitoja vahvistetaan ja niitä käytetään apuna jatko-opinto- ja tulevaisuuden suunnitelmia tehtäessä. Menetelminä voidaan käyttää esimerkiksi erilaisia itsetuntemusta kartoittavia tehtäviä sekä havainnointia. Itsetuntemusta ja itsearviointitaitoja pohditaan ja käydään läpi sekä oppitunneilla että ohjaustilanteissa.

T5 Tavoitteiden asettaminen (S2, S5, L1, L3)

Oppilas osaa asettaa opiskeluun ja tulevaisuuteen liittyviä erilaisia ja eri aikavälin tavoitteita. Hän osaa arvioida itsenäisen toiminnan kehittymistä ja tavoitteiden toteutumista liittyen oppimiseen, elämänhallintataitoihin ja tulevaisuuden suunnitteluun. harjoittelee ja oppii asettamaan itselleen sekä pitkän että lyhyen aikavälin tavoitteita jatko-opintojensa ja tulevaisuuden suunnitelmiansa suhteen sekä arvioimaan niiden

toteutumista.

Oppilaanohjauksessa harjoitellaan yhdessä käyttämään sähköisiä tieto-, neuvonta- ja ohjauspalveluita. Oppilaan opiskelu- sekä jatko-opintojen ja tulevaisuuden suunnittelun taitojen kehittyminen on jatkumo. Yhdeksännellä luokalla prosessi etenee tiedon haun, arvioinnin ja päätöksenteon kautta tulevaisuuden sekä jatko-opintojen suunnitteluun ja jatko-opintoihin hakeutumiseen.

T6/T7: Työelämään suuntautuva oppiminen (S2, S3, S4, S5, L4, L5, L6, L7)

Oppilas ymmärtää työn merkityksen oman elämän ja yhteiskunnan kannalta. Tämän lisäksi oppilas tunnistaa eri oppiaineiden merkityksen jatko-opintojen sekä työelämässä tarvittavan osaamisen kannalta. Näitä yhteyksiä vahvistetaan oppilaanohjauksessa sekä muissa oppiaineissa esimerkiksi vierailuin.

Tavoitteen toteutumista edistetään koulun työelämään tutustumisjaksoilla sekä koulu- ja yritysvierailujen yhteydessä. Oppilasta kannustetaan tutustumaan erilaisiin työympäristöihin tai vaihtoehtoisesti koulutuspaikkoihin oman kiinnostuksensa sekä koulutus- ja urasuunnitelmiansa mukaan. Oppilasta ohjataan hankkimaan monipuolista työelämäkokemusta muun muassa siten, että työelämään tutustumisjaksoilla harjoitellaan eri vuosina eri työpaikoilla. Näiden tutustumisten yhteydessä oppilas saa konkreettisen kuvan työelämässä toimimisesta. Tähän sisältyy esimerkiksi oma-aloitteinen työelämään tutustumispaikan hankinta sekä vuorovaikutus ja viestintä työpaikoilla. Työelämään tutustumisjakson aikana ja sen jälkeen oppilaan kanssa käydään läpi saatuja kokemuksia erityisesti urasuunnittelun kannalta ja arvioidaan työelämästä saadun tiedon luotettavuutta ja merkitystä tulevaisuuden suunnitelmien kannalta.

T8/T9: Koulutus- ja työelämätiedon hyödyntäminen omassa urasuunnittelussa (S2, S3, S4, S5, L4, L5, L6)

Oppilaan urasuunnittelun pohjana ovat perustiedot Suomen koulutusjärjestelmän pääpiirteistä ja mahdollisuuksista sekä Suomen työmarkkinoiden kehittymisestä. Tietoa jaetaan oppilaiden lisäksi heidän huoltajilleen. Oppilas tuo ohjaukseen elämänsä historian ja aikaisemmin saamansa kokemukset ja taidot, jotka otetaan urasuunnittelussa huomioon. Siihen vaikuttavat myös oppilaan työelämään tutustumisjaksot ja niistä saadut tiedot ja kokemukset. Oppilaan suunnitelmat ja valinnat perustuvat hänen itsetuntemukseensa.

Oppilaan on luontevaa hankkia tietoa eri kanavista, kuten esimerkiksi tietoverkoista ja muusta mediasta. Hän tuntee keskeisimmät koulun ulkopuoliset tieto-, neuvonta- ja ohjauspalvelut. Oppilaanohjauksessa oppilaat tutustutetaan myös ulkomaan koulutus- ja työmahdollisuuksiin. Löydettyä tietoa tarkastellaan ja sitä sovelletaan kriittisesti.

Oppilas osaa käyttää erilaisia oppimis- ja tiedon jakamisalustoja tiedon muodostamisessa

ja soveltamisessa.

T 10: Monikulttuurisuus ja kansainvälisyys (S4, S5, L2)

Oppilas tunnistaa oma kulttuuritaustansa, sen merkityksen sekä vaikutuksen omaan ajatteluunsa ja uravalintaansa. Kulttuurienvälisissä kohtaamisissa ja yhteistyötilanteissa toimimiseen opitaan paikallisten edustajien ja kontaktien avulla esimerkiksi vierailujen ja yhteistyön myötä. Oppiaineessa otetaan huomioon myös mahdollisuus työllistyä ulkomailla.